

ROMÁN FELSŐFOK

Olvasáskészség I.

ROMÁN C1

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, és ennek alapján válaszoljon magyarul a kérdésekre!

Maximális pontszám: 20

Avionul Solar Impulse 2 a făcut înconjurul lumii fără nicio picătură de carburant

Solar Impulse 2 (S.I2) a aterizat marți la Abu Dhabi, unde acest avion, capabil să zboare zi și noapte doar cu energie solară, a finalizat un înconjur al lumii fără precedent. S.I2 a aterizat în siguranță la ora 04:05 pe Aeroportul Al-Batten, din apropierea Capitalei Emiratelor Arabe Unite, de unde a plecat la 9 martie 2015, într-un periplu de peste 42.000 de kilometri, în care a traversat patru continente fără nicio picătură de carburant. Piccard și Borschberg au lucrat la proiectul Solar Impulse mai mult de un deceniu. Cântărând 1,5 tone, dar la fel de lat ca un Boeing 747, Solar Impulse 2 a zburat cu o viteză medie de circa 80 de kilometri pe oră cu ajutorul bateriilor care înmagazinează energia solară captată de circa 17.000 de celule fotovoltaice plasate pe aripile. Cei doi elvețieni: Bertrand Piccard și André Borschberg au pilotat pe rând într-o cabină de 3,8 metri pătrați, fără aer condiționat sau încălzire, dar dotați cu butelii de oxigen, pentru a permite piloților să respire, și cu un echipament toaletă. Cabina este căptușită cu o spumă izolantă pentru atenuarea temperaturilor extreme întâlnite în timpul zborului, între +40 și -40 de grade Celsius. Această situație l-a făcut pe André Borschberg să spună că a fost "o provocare mai degrabă umană decât tehnică". Pilotat de elvețianul Bertrand Piccard, avionul, care a decolat duminică din Cairo, a parcurs o distanță de 2.763 de kilometri într-un interval de peste 48 de ore, în această a 17-a și ultima etapă a călătoriei sale, destinate promovării energiei din surse regenerabile. "Viitorul este curat", a declarat pilotul, aplaudat și ovaționat pe pista de aterizare. Cea mai lungă etapă a fost zborul de 8.924 km de la Nagoya (Japonia) în Hawaii, SUA, care a durat aproape 118 ore și care i-a adus celui alt pilot care s-a succedat la manșa cu Piccard, Borschberg, recordul mondial pentru cel mai lung zbor singur neîntrerupt. Solar Impulse 2 este succesorul primului prototip Solar Impulse 1, care a permis creatorilor proiectului să efectueze mai multe zboruri de lungă durată în Europa, Maroc și să traverseze Statele Unite în 2013, cu mai multe escale, devenind primii din lume care au reușit o astfel de realizare științifico-tehnologică.

În călătoria istorică, aparatul SI 2 a parcurs în total 35.000 de kilometri, cu o viteză cuprinsă între 50 și 100 km/h și a atins o altitudine maximă de 8.500 de metri. Misiunea urma să dureze cinci luni, din care 25 de zile de zbor efectiv, dar s-a prelungit din cauza condițiilor meteo nefavorabile. Plecat din Abu Dhabi, avionul a aterizat succesiv în Muscat (Oman), Ahmedabad și Varanasi (India), Mandalay (Myanmar), Chongqing și Nanjing (China), Nagoya (Japonia) și Hawaii (Statele Unite), unde a făcut o escală tehnică neprogramată de mai multe luni înainte de a traversa America de Nord, unde s-a oprit în San Francisco, Phoenix, Tulsa, Dayton, Lehigh Valley și New York. Avionul a traversat apoi Atlanticul fără escală, aterizând la 23 iunie, la Sevilla, în sudul Spaniei, de unde a ajuns la 13 iulie în Cairo. Însă, în a 17-a și ultima etapă a călătoriei sale, avionul a fost pilotat de Bertrand Piccard, decolând duminică din Cairo și aterizând marți în Abu Dhabi. Acesta a parcurs o distanță de 2.763 de kilometri, într-un interval de peste 48 de ore. „Viitorul este curat”, a declarat pilotul, aplaudat și ovaționat pe pista de aterizare. Este interesant de relatat că avionul propulsat cu energie solară „Solar Impulse 2” a

survolat și Statuia Libertății din New York, încheind etapa traversării continentului american, în cadrul turului său în jurul lumii început în urmă cu aproape un an. „Este absolut incredibil”, a spus pilotul elvețian André Borschberg de la bordul avionului, când a trecut peste Statuia Libertății luminată în întregime. Avionul, ușor și care zboară cu sub 50 km/h, a avut nevoie de trei ore pentru a ajunge în portul New York, de la plecarea sa la miezul nopții de pe aeroportul Lehigh Valley (Pennsylvania). Camerele instalate pe o navă din portul New York au filmat avionul, care are greutatea unui autoturism dar dimensiunea unui Boeing 747, în timp ce survola podul Verrazano înainte de a-și continua drumul spre Statuia Libertății. După zborul deasupra Statuiei, Solar Impulse 2 a survolat insula Manhattan urmând să aterizeze pe aeroportul Kennedy în jurul orei 04.00. Secretarul General al ONU, Ban Ki-moon, și-a exprimat „admirația profundă” pentru acest experiment. „Este o zi istorică, nu doar pentru dumneavoastră, ci și pentru omenitate”, a adăugat Ban Ki-moon cu privire la Piccard, în timp ce acesta zbura peste apele Golfului.

1. Milyen sajátos repülőgépről szól a cikk? 3 pont
2. Hogyan fejeződött be az amerikai kontinens átrepülése? 2 pont
3. Mivel működik a repülőgép hajtóműve, és milyen átlagos sebességgel halad? 2 pont
4. Kik a repülőgép tervezői, és hány évig dolgoztak a napelemes gép kivitelezésén? 2 pont
5. Írja le a napelemes repülőgép pilótafülkéjét! 3 pont
6. A cikk alapján írja le a napelemes repülőgép kairói felszállásának történetét! 3 pont
7. Mit tudhatunk meg az utazás leghosszabb szakaszáról? 2 pont
8. Eredetileg mennyi időre tervezték az utazást, hány napra a levegőben tartózkodást, és összesen hány kilométert tett meg a gép? 2 pont
9. Mit mondott az ENSZ főtitkára ezzel kapcsolatban? 1 pont

Íráskészség 1.

ROMÁN C1

Írja le gondolatait *román nyelven* a két alábbi téma *egyikéről* úgy, hogy térjen ki az *összes irányítási szempontra!* (Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Hozzon létre *összefüggő szöveget!* Levél esetén tartsa be annak formai előírásait (megszólítás, dátum, hely, a téma pontos leírása, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: 20-22 sor

A feladat megoldása során ne használja saját adatait.

Maximális pontszám: 20

I. Írjon *fogalmazást* a nyári diákfoglalkoztatásról az alábbi szempontok szerint:

1. Ön mit gondol a diákfoglalkoztatásról?
2. A nyári foglalkoztatás meghatározhatja-e a tanulók szakmai választását?
3. Milyen mértékben önállósodnak a tanulók a többéves nyári munkák során?
4. Ezen a téren milyen tapasztalatokat szerzett ismerőseitől vagy barátaitól?
5. Ön elengedné-e gyerekeit, hogy diákfoglalkoztatás keretében dolgozzon a Sziget Fesztiválon?

VAGY

II. Egy aradi ismerőse levelében írja önnek, hogy lánya, harmadikos gimnáziumi tanuló, első díjat nyert az országos matematika szaktárgyi versenyen. Azt kérdezi öntől, mi a véleménye az eredményről, hiszen nagyon sok munkát és önfeláldozást követel a sorozatos versenyzés. *Válaszlevelében* fejtse ki véleményét a témáról, melyben térjen ki a következőkre:

1. Hasznosnak tartja-e a szaktárgyi versenyeket?
2. Hány éves kortól ajánlott részt venni a szaktárgyi versenyeken?
3. Fontosak-e a szaktárgyi versenyek az iskola és a szaktanár megítélése szempontjából?
4. Vannak-e hátrányai a szaktárgyi versenyeknek?
5. Ön szeretné-e, ha gyermeke részt venne különböző szaktárgyi versenyeken?

Íráskészség 2.

ROMÁN C1

Olvassa el az alábbi állítást, majd fejtse ki véleményét az állításról román nyelven!

Terjedelem: 12-15 sor

Maximális pontszám: 10

"Mama nu mă lasă să ies la plimbare seara cu prietenii." Fragment dintr-o scrisoare a unei adolescente de 14 ani.

Közvetítés 1.

ROMÁN C1

Foglalja össze az alábbi szöveget román nyelven – a megadott szempontok alapján – 10-12 sorban úgy, hogy összefüggő szöveget hozzon létre!

Maximális pontszám: 15

Ön a nemzetközi diákszövetség magyarországi képviselőjeként vett részt egy svájci konferencián, ahol magyar diákok nemzetközi sikereiről tartott előadást. Ön Szörényi Laura, kosárlabdás lány példáján keresztül világította meg a tehetség és kitartó munka szerepét a mai diákok életében.

*Az előadásról készítsen rövid összefoglalót **román nyelven** a megadott szempontok szerint!*

21 éves magyar lány amerikai kosárlabdacsapatban

A 21 éves, kétszeres magyar bajnok Szörényi Laura 8000 kilométerre tanul Magyarországtól. 17 évesen ment el itthonról, és egy idegen kontinensen él és sportol kiváló eredményekkel. Laura 7 éves korától kosárlabdázik. Csapatával kétszer nyert országos bajnokságot, második és harmadik helyezést is elért. 2009-ben, Moszkvában megnyertek egy rangos bajnokságot. Laura egy jó csapat remek játékosa volt Magyarországon, de azt nem tudta sem ő, sem a szülei, hogy ez elegendő lesz-e egy amerikai egyetemnek. 2012-ben ment ki először Amerikába, akkor még gimnazistaként egy cserediákprogramban vett részt. Angolt akart tanulni, és hajtotta a kíváncsiság, hogy milyen kosárlabdázni a sportág őshazájában. Amikor hazajött, osztályozóvizsgát tett, és utána befejezte a gimnáziumot. Az érettségi évében ismét felvetődött a kérdés: hová menjen egyetemre, hiszen a kosárlabdátudása miatt van esélye Amerikában is tanulni. A szülei azt tanácsolták, próbálja meg újra. Lázás egyetem- és csapatkeresés kezdődött. Egy évük volt erre. Végül is sikerült, egy bányászállam, a West Virginia State University csapatába kerülni. 2014 telén vagy 100 egyetemi edzőnek írtak, abból nagyjából 30 jöhetett komolyan szóba. Fontos szempont volt, hogy teljes sportösztöndíjat kapjon, és jó helyen legyen, vagyis nem messze Kentuckytól, ahol Laura már eltöltött egy évet gimnazistaként. Itt Laura nagyon sokat játszhatott, büszkén meséli, hogy mind a 31 meccsen kezdőként lépett pályára, és átlagosan 32 percet töltött a parketten. Vagyis a csapat edzője bevállalós volt: igazolt egy külföldi újoncot kezdőjátékosnak! Laura beteljesítette a hozzá fűzött reményeket, és az év végén megkapta „Az év újonca” címet, ami az amerikai egyetemi sportban a második legrangosabb kitüntetés, amelyet egy évben csak egyet adnak.

1. Egy tehetséges magyar lány pályája a kezdetektől.
2. A sport és tanulás kapcsolata.
3. A szülőkkel együtt hozott döntése az amerikai sportéletben elért sikereinek magyarázata.

Fordítsa le az alábbi szöveget magyarra!

Maximális pontszám: 15

Povestea filmului unui băiat din Constanța

Un constănțean care a copilărit într-un orfelinat din Cernavodă a ajuns să prezinte un scurtmetraj la Cannes, inspirat chiar din viața lui. Pelicula "Bunee, băiatul din Constanța!" relatează povestea vieții lui Iancu, un orfan român care și-a petrecut primii șase ani din viață într-o casă de copii din Cernavodă. În 1998, când avea doar 6 ani, Iancu Bunăneanu fugea din orfelinat ca să vadă marea. Dar îngrijitorii îl prindeau și îl pedepseau. Marea rămânea un vis îndepărtat. Viața lui s-a schimbat însă radical de Crăciun, când a fost adoptat de o familie de americani și a ajuns în Edmond, lângă Oklahoma City. Iancu a devenit Bunee Tomlinson, are 23 de ani și studiază regie de film la Universitatea de Artă și Design din Santa Fé, Capitala statului american New Mexico. Recent, Bunee a fost selectat între finaliștii unei competiții care este dedicată studenților americani care se anunță cineaștii de mâine. Competiția se organizează în cadrul Festivalului internațional de film de la Cannes. "*Bunee: The Boy from Constanța*" este un documentar autobiografic de 15 minute și reface povestea copilului care tot încerca să vadă marea.

Bunee spune că realizarea unui film care să-i amintească de experiența din orfelinat nu a fost o experiență dureroasă: "Am fost întotdeauna mândru de rădăcinile mele românești. Perioada din orfelinat e o parte din această moștenire. Nu-i voi permite să-mi modifice imaginea despre România."